

Božidar Ledinko, Direktor tt. Galko d.o.o., Mali Bukovec

Intervju pripremili: doc. dr. sc. Alica Grilec, prof. dr. sc. Zenun Skenderi i prof. dr. sc. Antoneta Tomljenović

Tvrtka Galko osnovana je 1993. godine u Malom Bukovcu, mjestu nedaleko od Varaždina. U 28 godina rada, tvrtka Galko d.o.o. izrasla je u vodećeg proizvođača kožnih torbi i kožne galanterije na području Republike Hrvatske. U proizvodnji koriste najnovije tehnologije, a prodaju organiziraju preko tri vlastita dućana u Zagrebu, Malom Bukovcu i Sisku te preko 130 prodajnih mjesta poslovnih partnera. Kvaliteta njihovih proizvoda prepoznata je i na međunarodnom tržištu. Unatoč globalnoj pandemiji Covid-19 postižu izvrsne poslovne rezultate i danas zapošljavaju 60-ak djelatnika.

K&O: Nakon 28 godina uspješnog postojanja na tržištu, što biste osim vrhunske kvalitete proizvoda istakli kao „tajnu“ Vašeg uspjeha?

Božidar Ledinko:

Kvaliteta proizvoda je prvi uvjet. Za dobru kvalitetu trebate dobre i zadovoljne djelatnike i na tomu treba konstantno raditi. Naravno slijedi korektnost prema svim partnerima u lancu, lokalnoj zajednici, državi. Poduzetnici su svima odgovorni i sve kriterije treba zadovoljiti.

K&O: Od ožujka 2020. godine prati nas pandemija Covid-19, „lock-down“, povećana nezaposlenost i kriza. Kako je to utjecalo na Vaše poslovanje i kako ste se snažili u „novim normalnim“ uvjetima života i rada?

Božidar Ledinko:

Ukratko; preživjeli smo i borimo se dalje. Zahvaljujući neprekidnim i mnogobrojnim aktivnostima iz ranijih perioda i nastavku istih za buduće razdoblje osiguravamo kontinuitet u procesu. Nekad bolje, nekad gore ali držimo se.

K&O: Za vrijeme pandemije Covid-19, mnoge su tvrtke naglasak stavile na „on-line“ prodaju i promociju putem društvenih mreža. Jeste li i Vi pratili taj trend? Kakva su Vaša iskustva s „on-line“ prodajom i koliki udio u ukupnoj prodaji ostvarujete on-line?

Božidar Ledinko:

Netom prije krize izazvane pandemijom lansirali smo novu web stranicu i to je bio dobar potez. Možemo reći da je on-line prodaja u stalnom rastu ali još uvijek ne zauzima veliki udio u našem prihodu.

Na tomu konstantno radimo te su očekivanja u tom smislu puno veća od trenutnih rezultata.

I ovim putem pozivamo kupce da zavire u ponudu!

K&O: Na Vašoj mrežnoj stranici navodite da ste sve više zastupljeni na inozemnim tržištima. Na kojim inozemnim tržištima ste zastupljeni i koliki je udio izvoza u Vašoj prodaji? Imate li potporu naših institucija u izlasku na strana tržišta te kako se plasirate i promovirate izvan Republike Hrvatske u kojoj ste već niz godina prepoznatljivi Vašom kvalitetom?

Božidar Ledinko:

Izvoz je značajna stavka za nas. Naravno, pandemija je usporila sve planove. Sjetimo se samo da niti jedan sajam nije održan od početka pandemije, nismo mogli posjetiti partnere, oni nisu mogli doći do nas, zaključivanja smo odrađivali on-line. U konačnici prodaje nisu radile i potražnja se smanjila.

Aplicirali smo na projekte Internacionalizacije, ali isti su u mirovanju. Očekujemo da će jesenski sajmovi biti realizirani.

Nismo toliko moćni za velika ulaganja u marketing, a ona su nužna. Institucije ćete morati pitati pa neka sami daju odgovor na pitanje koliko rade na pomoći izvozniciima oko plasmana izvan Hrvatske.

K&O: Primjenjujete li inovativne materijale, tehnologije i dizajnerska rješenja u razvoju Vaših novih proizvoda?

Božidar Ledinko:

Da, to je još jedna naša velika prednost. Trudimo se biti u toku sa svim novitetima i iste primijeniti. Naravno, tu ima još prostora za razvoj i napredak. Idemo postupno, koracima koje si možemo priuštiti da ne ugrozimo tekuće poslovanje.

K&O: S obzirom na atraktivnost Vaših proizvoda, možete li nam malo otkriti što nam donosi Vaša nova kolekcija?

Božidar Ledinko:

Svaka naša nova kolekcija inspirirana je svjetskim trendovima kroz koje provlačimo nit naše jednostavnosti i postojanosti. Tako nastaju bezvremenski modeli, a s obzirom na kvalitetu i dugotrajnost gotovo da se mogu nasljeđivati.

K&O: I dalje je aktualan problem radne snage s potrebnim kvalifikacijama i vještinama. Kako ga Vi rješavate i imate li ideju za dugoročno rješenje ovog problema?

Božidar Ledinko:

Da, problem radne snage je zaista dugo prisutan. U pravilu na tržištu rada nemamo adekvatan kadar. Uvođenje u posao je dugotrajan proces koji odrađujemo internim edukacijama. Naravno, to sve puno košta i ne garantira ostanak osposobljenog djelatnika. Primanja su najvažniji faktor i tu se trudimo koliko god je moguće osigurati zadovoljstvo svih zaposlenih. To je vrlo teško obzirom da konkurentnost nije na razini koju bismo trebali imati. Tržište traži niže cijene i ne ostavlja prostor za konkretan iskorak. Osobno bih bio jako sretan da primanja svih zaposlenih mogu značajno povećati jer svaki naš djelatnik apsolutno zaslužuje i mora biti dobro plaćen. Svi moramo razmišljati u tom smjeru i činiti sve da u što kraćem roku podignemo razinu konkurentnosti koja će to omogućiti.

K&O: Na Sveučilištu u Zagrebu Tekstilno-tehnološkom fakultetu je aktivan projekt UP.03.1.1.04.0024 Razvoj i provedba stručne prakse na Tekstilno-tehnološkom fakultetu – RAST, voditelja izv. prof. dr. sc. Gorana Čubrčića, koji je financiran bespovratnim sredstvima Europske

unije ESF (85 %) i sredstvima Državnog proračuna MZO (15 %), u kojem osim matične institucije sudjeluju partneri Projekta: Sveučilište u Zagrebu Fakultet organizacije i informatike te Hrvatska gospodarska komora. Od sljedeće ak. god. 2021./2021. uvodi se izborni predmet Stručna praksa, u okviru kojeg će studenti završnih godina preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija moći obavljati stručnu praksu u hrvatskih Poslodavaca. Možete li podržati taj oblik suradnje?

Božidar Ledinko:

Apsolutno, dobro došli!

K&O: Smatrate li da bi stipendiranje studenata Sveučilišta u Zagrebu Tekstilno-tehnološkog fakulteta i njihovo usmjeravanje tijekom studija k stjecanju specifičnih znanja doprinijelo trajnom osiguravanju visokoobrazovanog stručnog kadra u zainteresiranih poslodavaca? Možete li podržati taj oblik suradnje? Imate li potrebe za zapošljavanjem diplomiranih studenata Sveučilišta u Zagrebu Tekstilno-tehnološkog fakulteta?

Božidar Ledinko:

Naravno podržavam i da ima potrebe ali morate računati s tim da će tom istom visokoobrazovanom studentu trebati još poprilično puno vremena da bude osposobljen za rad u realnom okruženju. Tu je ključna praksa i vrijeme provedeno u samom proizvodnom procesu.

K&O: Član ste Izvršnog odbora Udruge tekstilne i kožne industrije pri Hrvatskoj udruzi poslodavaca (HUP-u). Možete li nam opisati Vaš rad i aktivnosti u okviru Udruge?

Božidar Ledinko:

Udruga okuplja tvrtke koje imaju iste ili slične problematike. Poduzimaju se aktivnosti, a rezultate istih najbolje će Vam prezentirati predsjednik Udruge.

HDKO: Bili ste uspješni predsjednik Hrvatskog društva kožara i obućara (HDKO) u 2 mandata (4 godine). Danas ste član Nadzornog odbora HDKO. Kako ocjenjujete rad HDKO-a prije i sada?

Božidar Ledinko:

Još jedno teško pitanje i opet se pozivam na gore navedeni odgovor. Ljudi koji su puno više involvirani mogu dati relevantnije odgovore.

HDKO: Imate iskustva u vođenju HDKO-a. Što bi trebalo poboljšati u radu HDKO-a? Kako Vaša tvrtka može intenzivnije doprinijeti radu HDKO-a?

Božidar Ledinko:

Moram napomenuti da nas je pandemija prisilila da se okrenemo k sebi i preživljavanju. Stojim na raspolaganju i otvoren sam za sve prijedloge.

HDKO: Poznato Vam je da je u HDKO-a ustrojen Odbor za marketing i EU fondove. Možete li osnažiti suradnju sa ovim odborom HDKO-a?

Božidar Ledinko:

Rado bih porazgovarao s ljudima koji su osmislili i realiziraju sve ideje vezane na ovu temu.

HDKO: Iz Europske unije (EU) Hrvatska je povlačila i dalje može povući poprilična financijska sredstva za projekte iz gospodarstva. Je li se Vaša tvrtka Galko d.o.o. prijavljivala ili se planira prijaviti na neki od EU programa? Kako vidite poboljšanje/intenziviranje suradnje Vaše tvrtke Galko-a d.o.o. s domaćim obrazovnim institucijama, jer je kod prijave projekata obično potrebno imati i neku ili više obrazovnih institucija?

Božidar Ledinko:

Tvrtka Galko konstantno prati sva događanja i priprema projekte. Naravno da smo voljni odraditi zajednički projekt s obrazovnim institucijama. Kao što već rekoh otvoren sam za sve prijedloge.

HDKO: Postoji mogućnost kontinuirane objave informacija o tvrtkama u časopisu HDKO-a Koža & Obuća te na mrežnoj stranici HDKO-a. Koristi li Vaša tvrtka Galko d.o.o. u dovoljnoj mjeri ove mogućnosti?

Božidar Ledinko:

Nekako sam siguran da bi i ovo moglo bolje.

K&O: I za kraj, što možete poručiti našim čitateljima?

Božidar Ledinko:

Kupujte Galko proizvode, podržavajte domaću proizvodnju!